

РЕШЕНИЕ

№ 35291

гр. София, 27.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в
публично заседание на 09.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **10096** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл.85 вр. чл.84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.
Образувано е по жалба на М. А. Х., гражданин на Сирийската арабска република, подадена чрез адв.Л. Д., срещу Решение № 4575/26.08.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/, с което на основание чл.75, ал.1, т.2 ЗУБ е отказано предоставянето на жалбоподателя на статут на бежанец и хуманитарен статут.
Жалбоподателят моли за отмяната на оспорения акт като незаконосъобразен – издаден в противоречие с материалния закон – чл.8 от него, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и несъответствие с целта на закона. Твърди, че при постановяване на обжалвания акт административният орган не съобразил редица фактически обстоятелства, които имат значение за правилното решаване на случая. Не било съобразено, че положението в родния му град е изключително тежко като има организирани групировки, които заплашват сигурността на цивилното население. Жалбоподателят избягал след като Ислямска държава /ИДИЛ/ДАЕШ/ убили чичо му и братовчед му. Срещу него самия бил упражняван системен психически тормоз за предоставяне на парични средства, а в един от случаите заплахите преминали във физическо насилие. Административният орган приел тези негови твърдения за недоказани като игнорирал ежедневните публикации относно военните сблъсъци в Д. ал 3. и повишената активност на ИДИЛ/ДАЕШ. Игнорирана била информацията, оповестена от БТА, че след падане на режима са убити над 10 000 цивилни, вкл. 2500 били екзекутирани. В региона били налице постоянни въоръжени сблъсъци между екстремистките кюрдски сили и арабското малцинство. След падането на режима на Б. А. преходното правителство отстъпило от позицията

си за автономност на кюрдските области, поради което управлението в Д. ал 3. било завзето от екстремистки кюрдски фракции, които осъществявали ежедневно насилие върху местното арабско население. Населението страдало и от систематични бомбардировки и въоръжени операции, осъществявани от Турция, като част от борбата ѝ срещу кюрдската съпротива, в резултат на което инфраструктурата била силно повредена. Удари по територията били нанасяни и от И.. Като арабин, сунит, изповядващ умерени религиозни убеждения, жалбоподателят не бил симпатизант на бунтовниците, свалили Б. А. от власт, нито привърженик на екстремистки фракции като ИДИЛ или кюрдските сили. Поради изложеното оспорващият намира, че отговаря на изискванията на закона за предоставяне на статут на бежанец, респ. хуманитарен статут. В съдебно заседание поддържа изложеното в жалбата и направеното с нея искане лично и чрез адв.Д..

Ответникът по оспорването, чрез юрк.К. в съдебно заседание, моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Поддържа, че административният орган е приложил правилно материалния закон, тъй като видно от интервюто лична заплаха към жалбоподателя не е отправяна, а съгласно предоставената справка от Дирекция „Международна дейност“ обстановката в С. и коренно променена. Обстоятелството, че има терористични актове на места намира, че не обосновава извод за осъществени предпоставките на закона за предоставяне на статут, тъй като те не са повсеместни и съществува възможност за преместване в друга част на страната.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и приложените по делото доказателства, намира следното от фактическа и правна страна:

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че с Молба вх.№ В-13-591/24.06.2024г. по описа на РПЦ-С. жалбоподателят поискал предоставяне на международна закрила.

Образуваното по общия ред производство е прекратено с Решение № 8316/31.07.2024г. на заместник-председателя на ДАБ. Въз основа на молба рег.№ УП 6562/05.06.2025г. производството е възобновено.

Съгласно протокола за проведено с него интервю /л.163 и сл./, жалбоподателят е [дата на раждане] , сириец, сирийски гражданин, мюсюлманин, сунит, женен, с две деца. Негови роднини и приятели пребивавали в друга държава – членка на ЕС. Напуснал С. за първи път през 2016г., когато заминал за Турция, където останал повече от 5 години и работил различни неща. Когато през 2021г. сирийците започнали да се връщат се върнал и той. През 2024г. отново напуснал страната си и нелегално преминал в България през Турция. Влязъл на територията на страната през м.май или юни 2024г. като искал да стигне до Германия, но полицията го заловила в [населено място]. бил регистриран и настанен в лагер, където останал около 4 дни, след което заминал за Германия. Там пристигнал през м.август 2024г. и подал молба за закрила. Получил отказ на тази молба и бил върнат в България. Посочил е, че е имал проблеми заради това, че е арабин, тъй като в района, където е живеел имало отвлечения от бандити за откуп. Не е имал проблеми заради изповядваната от него религия. Напуснал С. заради войната, положението било нестабилно, имало много бандити, които отвлечали и биели хора. ДАЕШ отвлекли и убили братовчед му и чичо му без причина. Заплашван бил от хора, които са бандити, за да им плати откуп. Не желае да се завръща в страната си по произход. Иска да получи закрила в България, тъй като е изморен от пътуване и несигурен живот. Желаете, ако е възможно, да се събере със семейството си. Личните данни са установени въз основа на подписана декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ.

С писмо рег. № УП 6562/05.06.2025г. началникът на Отдел ПМЗ – кв.В. поискал от директора на Специализирана дирекция „М“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ писмено

становище по чл.58, ал.10 ЗУБ по молбата за закрила, подадена от жалбоподателя. С писмо рег.№ М-8129/23.07.2025г. ДАНС отговорила, че не възразява да бъде предоставена закрила в Република България в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

Въз основа на горното ответникът е издал оспореното в настоящото производство решение, връчено на жалбоподателя срещу подпис на 09.09.2025г. в присъствието на преводач. Жалбата срещу него е подадена на 19.09.2025г.

Въз основа на така установеното съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт по см. на чл.21, ал.1 АПК, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния 14-дневен срок за обжалване.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Като извърши дължимата по силата на чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващия, на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган като компетентността на председателя на ДАБ произтича от разпоредбата на чл.75, ал.1 ЗУБ, съгласно която в срок до 6 месеца от образуване на производството за предоставяне на международна закрила председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което: 1. предоставя статут на бежанец; 2. отказва статут на бежанец; 3. предоставя хуманитарен статут; 4. отказва хуманитарен статут.

Решението е издадено в изискуемата писмена форма и съдържа задължителните за административния акт реквизити, регламентирани в чл.59, ал.2 АПК.

При издаването му не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат определени като съществени и съответно да мотивират отмяната на акта само на това основание - в хода на производството с чужденеца има проведено интервю, отразено в нарочен протокол, като интервюто е проведено в присъствието на преводач, на език, посочен от търсещия закрила като разбираем и владян от него, включително са налице и данни, че интервюирания е запознат със съдържанието на протокола в присъствието на преводача и на разбираемия за него език. Правилно е приложен материалният закон.

В разпоредбата на чл.8, ал.1 ЗУБ са посочени условията, при наличието на които на чужденец се предоставя статут на бежанец в Република България. Освен да се намира извън държавата си по произход, е необходимо чужденецът да не може или да не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея по причини, че от една страна изпитва основателно опасение от преследване, а от друга страна – това преследване да е поради някое от алтернативно изброените характеристики на субекта: неговата раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Наличието и основателността на опасенията следва да бъде преценено с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут данни, като се отчете произходът на преследването, дали последното води до нарушаване на основни права на човека и закрилата, която може да бъде получена от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо последния да е осъществено посоченото в чл.8, ал.1 ЗУБ преследване, само при наличие на което може да бъде предоставен статут на бежанец. От жалбоподателя не са заявени конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасност от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Съгласно разпоредбата на чл.8, ал.4 ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека

или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, а според ал.5 на с.р., действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, законови, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация.

Твърдения за подобни действия няма обективирани в разказаната от жалбоподателя бежанска история и не се установяват по делото. Лицето не твърди в страната си на произход да е заплашвано лично, спрямо него да е упражнявано физическо насилие или да е било обект на репресии по причина неговата националност, религия, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Желанието му да напусне страната по произход е мотивирано с конфликтите на територията ѝ, създавани от бандитски групи, които по негови твърдения отвлечат хора с цел откуп. Твърди също така, че се притеснява да не бъде отвлечен от кюрдски бунтовници, за да бъде включен в техните формирания, но липсват доказателства за подобни действия. Всичко това обаче не представлява основателно съмнение за преследване по смисъла на закона.

По отношение обстановката в С. към днешна дата, с оглед информацията от общодостъпни информационни източници за общото положение в страната след оттеглянето от власт на президента Б. А., както и информацията от приобщените по делото справки, изготвени от Дирекция "Международна дейност" при ДАБ, съдът намира, че настъпилите нови обстоятелства, промяната в общественно-политическия живот в С., не рефлектират пряко върху гражданите ѝ, досежно наличие на предпоставките по чл.8 ЗУБ. Към настоящия момент няма основания да се приеме, че в С. са налице преследвания на лица, основани на раса, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, като тези на жалбоподателя или нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Информацията от различни информационни източници сочи, че към м.октомври правителството в Д. е обявило всеобхватно примирие с кюрдите за територията на цяла С. като примирието е договорено на среща в началото на м.октомври между сирийския президент А. аш Ш. и кюрдския лидер М. А., в присъствието на американски пратеници. Липсват и данни към момента да са регистрирани масови случаи на физическо или психическо насилие, правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин, наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни, да е налице отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание, наказателно преследване или наказания по причина раса, националност, религиозна принадлежност.

По тези съображения съдът намира за правилен и съответен на закона извода на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки за прилагане на чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Не се установява и спрямо чужденеца да е осъществено преследване, релевантно на посоченото в хипотезите на чл.8, ал.2 - 5 ЗУБ, както и риск от бъдещо такова. Жалбоподателят изрично заявява, че не е бил арестуван или осъждан, а дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи към риск от преследване в страната по произход, също не се установяват. Твърдяното насилие, упражнено спрямо него, посочва че е от лица, които определя като бандити, действащи на територията на областта, където живее. Следва да се посочи, че чл.8, ал.8 ЗУБ предвижда възможност да не се предоставя статут на бежанец, когато в част от държавата по произход не са налице причини за основателно опасение от преследване спрямо чужденеца, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи

достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там. Че такива части в С. има свидетелства и самият жалбоподател, който посочва, че брат му се е преместил със семейството си в друг район на страната. При актуални данни за постигане на примирие и произвеждане на избори, както и включване на кюрдско представителство в законодателния орган, изводите на административния орган за отсъствие на предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на оспорващия са съответни на фактите и приложимите материалноправни разпоредби.

При горните фактически установявания правилен е и изводът, че лицето не отговаря на изискванията за предоставяне на хуманитарен статут. Такъв, съгласно нормата на чл.9 ЗУБ се предоставя на лица, които не отговарят на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и които не могат или не желаят да получат закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъдат изложени на реална опасност от тежки посегателства, като 1. смъртно наказание или екзекуция, или 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай, чужденецът въобще не е навел като причина за напускането на родната си страна наличието на опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Безспорно в проведеното интервю с жалбоподателя същият не само не е направил изявления в подобен смисъл, но и изрично е заявил, че не е бил арестуван или осъждан и не е имал проблеми с официалните власти в страната си. Желанието му е да живее спокойно със семейството си, далеч от зони на конфликти.

Съдът отчита, че макар да са налице данни за конфликти на територията на С., тази информация не обуславя наличието на предпоставките по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут – да са налице тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Цитираната разпоредба е изцяло в синхрон с чл.15, б."в" от Директива 2011/95/ЕО на Съвета от 13.12.2011г. Със свое Решение от 17.02.2009г. по дело № С - 465/07/М. Е. and Noor E. vs Straatssecretaris van J./, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл.15, б."в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (отм.), Съдът на Общността е постановил, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата - членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Съгласно пълзящата скала посочена в т.39 от решението в колкото по-голяма степен молителят успее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, имащи пряко отношение към личното му положение, толкова по-слаба ще трябва да е степента на безогледно насилие за него, която се изисква за

търсенето на субсидиарна закрила. Действително, понастоящем с Директива 2011/95/ЕС на европейския парламент и на съвета, Директива 2004/83/ЕО е отменена, но текстът на чл.15 от последната е преповторен в текста на чл.15 от Директива 2011/95/ЕС, поради което и тълкуването, дадено с Решение от 17.02.2009г. по дело № C-465/2007г. на Съда на Европейския съюз, е запазило своето значение.

Т.е., от гореизложеното е видно, че за да е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут на молителя по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, то е необходимо освен наличие на вътрешен въоръжен конфликт в съответната държава по произход, но и този конфликт да е довел до тежки и лични заплахи за живота или личността на чужденеца като гражданско лице, като съществуването на такива заплахи може да се предполага, ако ситуацията в страната по произход достигне до изключително високо ниво на безогледно насилие.

Както се посочи по-горе, сигурността в държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. От информацията в справката на Дирекция „Международна дейност“ от 30.09.2025г. се установява, че са започнали положителни промени като С. отново изнася петрол, а повечето от нефтените находища в страната се намират в североизточна С., т.е. в райони, контролирани предимно от сирийските кюрди. Също така се посочва, че се увеличава броят на завръщащите се в страната сирийски граждани.

С оглед изложеното съдът намира, че обжалваното решение и в двете му части е издадено при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта му, а именно да се осигури защита на лица – чуждестранни граждани при наличие на някое от основанията, посочени в чл.8 и чл.9 от закона.

При така установената законосъобразност на оспорения акт подадената срещу него жалба е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. А. Х., гражданин на Сирийската арабска република, подадена чрез адв.Л. Д., срещу Решение № 4575/26.08.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия:

